

Državni izpitni center

P 2 2 3 A 1 0 1 1 3

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 13. februar 2023

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen (npr. nal. 9).
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna (npr. nal. 2, 15).
- Kadar pričakujemo odgovor ali rešitev v povedi, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna (npr. nal. 6, 10).
- Pri nalogah izbirnega tipa lahko kandidat obkroži samo eno črko, če v navodilih ni določeno drugače. Če obkroži več črk, se naloga točkuje z 0 točkami (npr. nal. 12.1.).

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Mojca Marot ♦ na spletni strani časopisa Dnevnik/Dnevnik/www.dnevnik.si / v Dnevniku ♦ 12. 9. 2020/12. septembra 2020 po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ otvoritev/odprtje Tehnoparka (v Celju) ♦ Odprli so Tehnopark. 		4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ enogovorno ♦ javno ♦ publicistično ♦ prikazovalno 		4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ X Številni obiskovalci se bodo zagotovo dlje časa zadržali v _____ planetariju in sobi z optičnimi iluzijami. ♦ X _____ Dogodivščin je toliko, da jih je kar težko naštetih in opisati. 		vsaka rešitev = 1 Če je kandidat označil več kot dve rešitvi, se naloga ovrednoti z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na fotografijah sta prikazani dve od 53 točk v Tehnoparku. ♦ Obe fotografiji prikazujeta dogajanje v Tehnoparku. ♦ prikaz dela dejavnosti, ki jih ponuja Tehnopark 		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ DA ♦ DA ♦ DA ♦ NE ♦ NE ♦ DA 		6 pravih rešitev = 3 5, 4 pravih rešitev = 2 3, 2 pravih rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	4	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ V Celju so Tehnopark odprli, da bi obiskovalci na drugačen način spoznavali naravo, vesolje in človekove stvaritve. Namenjen je vsem, ki so radovedni in vedoželjni. Za navsete pri postavitvi parka pa so zaprosili belgijskega znanstvenika, ker je odličen poznavalec tehnoloških parkov. ♦ Tehnopark so odprli za vse, ki bi radi na zabaven način spoznavali znanost, z njim pa želijo tudi popestriti dogajanje v središču Celja. Za navsete so zaprosili belgijskega znanstvenika, ker je strokovnjak za tehnološke parke. 		1 za navedbo, čemu so odprli Tehnopark 1 za navedbo, komu je namenjen 1 za navedbo, zakaj so zaprosili za pomoč 1 za jezikovno pravilnost smiselno povezanih povedi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	4	<p>po smislu, npr., štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ (Newtonovo) nihalo ♦ planetarij ♦ ogromni klavir ♦ optične iluzije ♦ model telesa ♦ miza za seciranje ♦ simulator letenja (z jadralnim zmajem) ♦ virtualno kolesarjenje ♦ ekologija in obnovljivi viri energije 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ spoznavanje zakona o ohranitvi gibalne količine in zakona o ohranitvi energije ♦ spoznavanje dveh fizikalnih zakonov ♦ spoznavanje vesolja ♦ igranje klavirja z nogami ♦ občutenje navidezne resničnosti ♦ jemanje organov iz modela in učenje o delih telesa / o človeški anatomiji ♦ spoznavanje anatomije telesa ♦ virtualno letenje nad Celjem ♦ kolesarjenje po Celju v navidezni resničnosti ♦ spoznavanje načinov ohranjanja okolja 	vsaka navedba točke/postaje z ustrežno dejavnostjo = 1 Pri navedbi dejavnosti upoštevamo tudi odgovore, izražene z osebno glagolsko obliko.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ B ◆ D 		obe pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	po smislu, npr., ena od:		
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ če prvo kroglo zanihamo ◆ če zanihamo in spustimo prvo kroglo ◆ če krogla, ki jo zanihaš, trči v verigo mirujočih krogel 		
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ po smislu, npr., ena od: ◆ da je v njem zabavno in poučno ◆ da se v njem veliko naučijo ◆ da jim je park všeč in je zanimiv 		
1	po smislu, npr., ena od:			
	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ko so odprli Tehnopark ◆ Ko so odpirali znanstveno-zabavni park (v Celju) 			
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ po smislu, npr., ena od: ◆ Da, zdi se mi prav, da mlade spodbujamo za izobraževanje v naravoslovnih in tehniških programih, saj imajo tako več možnosti za zaposlitev. ◆ Tovrstnih poklicev primanjkuje. So pa zelo pomembni za našo prihodnost in jih nujno potrebujemo. ◆ Z županom se ne strinjam. Ljudje imamo v življenju različne interese. Vsakdo naj se šola v programu, ki ga zanima. 		1 za utemeljeno mnenje 1 za jezikovno pravilnost povedi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 2 ◆ 3 ◆ 7 ◆ 5 		4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	♦ Č		
12.2	2	♦ DA ♦ NE ♦ DA ♦ DA		4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1
12.3	1	po smislu, npr., ena od: ♦ To pomeni, da lahko Celje prekolesarimo navidezno v računalniškem okolju. ♦ Virtualno prekolesariti Celje pomeni, da ne kolesarimo v resnici, ampak s pomočjo računalnika, ki posnema resničnost. ♦ kolesarjenje (po Celju) v računalniškem okolju		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13.1	1	♦ množinska		
13.2	3	po smislu, npr., ena od: ♦ V šoli nam je učitelj razlagal o pljučih. ♦ Virus lahko povzroči strdke v pljučih. po smislu, npr., ena od: ♦ Ali imate težave z jetri? ♦ Pripravi sem pire krompir in omako z jetri.		vsak samostalni v pravilnem sklonu v smiselni povedi = 1 1 za jezikovno pravilnost obeh povedi
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	♦ mlaji in v[e]liki učenjaki		1 točka za obe pravilni rešitvi
14.2	1	♦ vrstna		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15	2	♦ istem ♦ svoje ♦ ki		3 pravilne rešitve = 2 2 pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
16	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ znanstvenik iz Belgije ♦ ulice v Celju / ulice Celja ♦ secirna miza 		3 pravilne rešitve = 2 2 pravilni rešitvi = 1 Rešitev mora biti pravopisno pravilna.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
17	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ V središču Celja je <u>vrata</u> odprta največji znanstveno-zabavni park v Sloveniji. 		4 pravilno podčrtani stavčni členi = 2 3, 2 pravilno podčrtana stavčna člena = 1 Točkujemo samo podčrtave stavčnih členov; podčrtanih delov stavčnih členov ali oznake sklona ne upoštevamo.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
18	1	♦ V parku ni nikoli dolgočasno, zato obiskovalci tam preživijo več ur.		
	1	♦ Obiskovalci v parku preživijo več ur, ker tam ni nikoli dolgočasno. / Ker v parku ni nikoli dolgočasno, obiskovalci tam preživijo več ur.		
	1			za jezikovno pravilnost vsaj ene povedi
Skupaj	3			Upoštevamo tudi drugačen, a smiselni besedni red.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
19	1	♦ vezaj		
	1	♦ in		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
20	1	♦ V Celju so Tehnopark uredili v prostoru[,] velikem 4000[] kvadratnih metrov.		brez napak = 1 Upoštevamo tudi na novo narejene napake.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	2	♦ naslov sporočevalca in naslovnika, kraj in datum pisanja	2 = pravilna, popolna in smiselna navedba podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja 1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja (npr. naveden je samo datum / kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika) 0 = manjkajo podatki o sporočevalcu ali o naslovniku ali o kraju in datumu sporočanja / podatki o sporočevalcu in naslovniku so na napačnih mestih
Zgradba	1	♦ poimenovanje besedilne vrste z izraženo temo ♦ ustrezen nagovor	1 za obe prvini
	1	♦ (v)ljudnostni zaključek in) pozdrav ♦ podpis	1 za obe prvini
Vsebina	1	♦ izrek prijave na razpis (izraženo z glagolom v 1. osebi ednine) ♦ na katero delovno mesto se prijavlja	1 za obe navedbi
	2	♦ predstavitev in navedba ustreznosti za razpisano delovno mesto oz. navedba znanj ter izkušenj, npr., tri od: – navedba statusa (npr. Sem dijak 4. letnika.) – navedba značajskih lastnosti (npr. Sem zanesljiv, prilagodljiv in komunikativen.) – navedba dodatnih znanj (npr. znanje tujega jezika) – izražanje zanimanja (npr. Zelo me zanima naravoslovje.) – navedba opravljanja podobnega dela (npr. Lani sem opravljal delo vodnika po Celju.)	3 navedbe = 2 2 navedbi = 1
	1	♦ priloge	1 za navedbo vsaj ene smiselne priloge (npr. potrdilo o šolanju)
Jeziškovna pravilnost in slogovna ustreznost	2	♦ jeziškovna pravilnost	3 napake = –1 točka, do 0 točk
	2	♦ slogovna ustreznost – resničnost in smiselnost podatkov – ustrezen in spoštljiv nagovor in pozdrav (primera neustreznosti: <i>Spoštovani Tehnopark!, Dragi uslužbenci v Tehnoparku!</i>) – brez ponavljanja podatkov, besed/besednih zvez – brez zastranitev	Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk. Jeziškovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 2 točki.
Skupaj	12	Če je kandidat napisal proujno, ne dobi točk za poimenovanje besedilne vrste in izrek namena. Če je napisal besedilo druge besedilne vrste, se naloga ovrednoti z 0 točkami.	

1. primer prijave

Julija Šmit
Opekarniška ulica 6
3202 Ljubečna

Ljubečna, 1. 6. 2023

Tehnopark
Gubčeva ulica 1
3000 Celje

PRIJAVA NA RAZPIS ZA POČITNIŠKO DELO

Spoštovani!

Prijavljam se na razpisano počitniško delo pomočnika vodnika v Tehnoparku, ki je bilo objavljeno na spletni strani www.tehnopark.si.

V letošnjem letu bom zaključila izobraževanje na Ekonomski šoli Celje, smer ekonomski tehnik. Vpisala sem se na Fakulteto za turizem Univerze v Mariboru, zato bi med poletnimi počitnicami rada pridobila izkušnje na področju animacije. Med lanskimi počitnicami sem že delala kot natakarica v kavarni v domačem kraju.

Aktivno obvladam angleščino in pasivno nemščino. Uporabljam več računalniških programov, kot so Word, Excel in PowerPoint. Imam vozniški izpit B-kategorije.

Prepričana sem, da sem s svojim znanjem in sposobnostmi primerna kandidatka za pomočnico vodnika v Tehnoparku, saj me naravoslovje zelo zanima. Sem komunikativna, samoiniciativna, odgovorna in prilagodljiva. Vsako delo jemljem resno, zato upam, da me boste povabili na razgovor.

Lep pozdrav

Julija Šmit

Priloga:

– kopija spričevala zaključnega letnika

2. primer prijave

Julijan Šmit
Opekarniška ulica 6
3202 Ljubečna

Ljubečna, 20. 5. 2023

Tehnopark
Gubčeva ulica 1
3000 Celje

PRIJAVA NA RAZPIS

Spoštovani!

Sem dijak 4. letnika Ekonomske šole Celje. Na vaši spletni strani sem zasledil razpis za počitniško delo. Sodelovanje z vami bi me zelo veselilo, zato se prijavljam na delovno mesto pomočnika vodnika v Tehnoparku.

Menim, da sem primeren kandidat za to delo, saj sem zelo komunikativen, prilagodljiv in zanesljiv. Sem tudi odličen dijak in tekoče govorim tako angleško kot nemško. Poleti vsako leto vsaj en mesec opravljam različna dela. Tako zaslužim nekaj denarja in tudi pridobim izkušnje na različnih področjih.

Vesel bom, če me boste povabili na razgovor. Prepričan sem, da boste z mano in mojim delom zadovoljni.

V upanju na sodelovanje vas lepo pozdravljam.

Julijan Šmit

Priloga:

– potrdilo o šolanju

IZPITNA POLA 2

1. Vodena interpretacija: Snežana Brumec, Eden izmed nas (odlomek), Med nebom in zemljo

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2	Ni opredeljitve.	
0	Opredelitev je napačna.	Odlomek je lirika.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je epski, saj pripoveduje o pogovoru med Kalškom, Knapom in Vero.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek je epski, saj pripoveduje o dogodku. Vsebuje tudi elemente dramatike, ki se kažejo z dialogom, in lirike, saj so ponekod vidna čustva. / Odlomek je epski, ker pripoveduje, vsebuje primesi dramatike, saj je v njem dialog. / Odlomek je epski, ima tudi lirske značilnosti, saj so v njem izražena čustva.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4	Ni povzetka, ni obnove.	
0	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
1	Obnova odlomka brez vsebinske napake.	Odlomek pripoveduje, kako se prijatelj Kaišek, Knap in Vera pogovarjajo o pilotovi zvezi z Belo. Knap je zaskrbljen, če bo lahko Beli omogočil bogato življenje, kot ga je navajena. Z dekletom se srečuje na promenadi. Ona sanjari, kako bo postal slaven, osvaja bo letalska tekmovanja, nagrade. Živela bosta kot junaka. Rada se pogovarja z mimoidočimi, ko se sprehajata. On bi bil rad sam z njo in z njo bi rad letel. Ko jo nekoč poljubi na njuni klopi, Bela odide brez besed, on pa še čuti njene tople ustnice.
2	Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	Prijatelj Kaišek, Knap in Vera se pogovarjajo o ljubezenski zvezi med Knapom in Belo. Bela je navajena bogato živeti, on pa ji razkošja ne more nuditi, zato je zaskrbljen. Bela sanjari o njuni zvezi, on pa o letenju in sreči v samoti.

3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Odlomek pripoveduje o pogovoru prijateljev o ljubezenski zvezi med Knapom in Belo. Knapa skrbi njegov skromni način življenja, Belina razvajenost. Vera meni, da ni prava zanj, Kalšek pa ga bodri. Knapu sta pomembna samo letenje in iskrena ljubezen.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	Odlomek pripoveduje o pogovoru Kalška, Knapa in Vere o Knapovi zvezi z Belo. Pilota skrbi, kako bo kos njenemu načinu življenja, ki je drugačen od njegovega. Naslednje jutro se posveti tudi drugi ljubezni – letenju, z dekletom pa se srečuje na promenadi. Ona sanjari o slavi svojega junaka, on bi rad bil sam z njo in z njo bi rad letel. Ko jo nekoč poljubi na njuni klopi, dekle kmalu odide, sam pa še dolgo čuti njene ustnice.

Razlaga različnih pogledov prijateljev (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Prijatelja Kalšek in Vera različno vidita Knapovo in Belino zvezo. Ona mu priporoča, naj si najde drugo dekle. Prijateljka ima različne poglede na ljubezensko zvezo med pilotom in Belo. Kalšek meni, da je Knap uspešen pilot, z opravljenim oficirskim izpitom bo lahko zasnil dekle. Vera pa Knapu svetuje, naj poišče sebi primerno dekle, s katero bo srečen.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Prijateljka se na ljubezensko zvezo med pilotom in Belo različno odzivata. Kalšek ve, da je Knap že uspešen pilot, verjame tudi, da bo lahko zasnil Belo, ko bo opravil oficirski izpit. Vera pa meni, da bo njen prijatelj srečen le s sebi primernim dekletom.

Razlaga vzroka pilotove zaskrbljenosti (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Pilota Knapa skrbi, da ne bo zaslužil dovolj. Bogatemu Belinemu življenju ne bo kos. Pilota Knapa skrbi, koliko bo zaslužil, saj Bela razkošno živi. Rada nosi obleke po pariški modi in se giblje v beograjski visoki družbi. Od nje ne more pričakovati, da bo živela skromno, v majhnem stanovanju.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Glavni vzrok Knapove zaskrbljenosti je vprašanje, če bi bila Bela zadovoljna z njim in z življenjem, ki bi ji ga lahko omogočil. Bela bo namreč študirala umetnost, vajena je razkošnega življenja, lepih oblačil in gibanja v visoki družbi. Od nje ne more pričakovati, da mu bo kuhala in da bo živela z njim v majhnem stanovanju.

Razlaga različnih pogledov na prihodnost (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Knap in Bela o prihodnosti ne razmišljata enako. Ona sanjari o junaku in slavi, on je zaljubljen. Belino razmišljanje o prihodnosti se razlikuje od Knapovega. Verjame, da bosta živela obsijana z junaštvom. Ona bo njegova muza, ki ga bo navdihovala, da bo požel svetovno slavo. On bi jo rad le zase, poletel bi z njo, stran od vseh pogledov.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Knap in Bela imata različne poglede na prihodnost. Ona razmišlja, kako bo Knap postal svetovno znani pilot, ki bo na tekmovalnih dobival najvišje nagrade. Ona bo njegova muza, njegov navdih. Bela sanja o slavi in visoki družbi. Knap pa si želi, da bi imel dekle te zase, saj je vanjo resnično zaljubljen. Rad bi letel, a ne zaradi slave in denarja.

Citirana poved (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Citata ni. Citat ni smiselno povezan z razlago.	
1	Citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. Namesto citata je opisan primer.	»Ponesel bi jo tja, kjer je on gospodar, kjer je njegovo cesarstvo.« Ko se srečuje z Belo, Knap razmišlja, kako bo z dekletom sam, kako bo le z njo letel.
2	Citat je natančno v skladu z razlago.	»Knap se je ob pogledu nanjo izgubljal v sanjarjenju, kako jo bo vzel v naročje, jo odnesel iz vrvečega sveta na poljano, kjer bi bila sama, poletel z njo v zrak, stran od vseh pogledov, ki so ga ovirali.«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago. (0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)	Knap in Bela svojo zvezo doživljata različno: ona si želi za partnerja svetovno znanega in uspešnega moškega, s katerim bi se postavljala, njemu pa je pomembna sreča v dvoje.

Mnenje o Belinih pričakovanjih (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	
1	Mnenje je nejasno, pomanjkljivo, ni razloženo.	Bela misli samo na denar in slavo, kar ni dobro za zvezo.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Belina pričakovanja lahko razumem. Prihaja iz sveta bogatih, uspešnih in slavnih ljudi. Ne zna si predstavljati drugačnega življenja. Od Knapa sprejme le tisto, kar sodi v ta svet, to je uspešna kariera pilota z oficirskim izpitom. Ne razmišlja pa o njegovi nizki plači, majhnem stanovanju, vsakdanjem delu za zaslužek. Zanimivo je, da si ne želi niti telesnih stikov z njim, saj ji Knapov poljub ob slovesu nič ne pomeni.

Presoja uresničevanja načrtov in pričakovanj (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Presoja ni izražena. Presoja je izražena kot skopa trditev.	Ljudje vseh svojih načrtov ne moremo uresničiti.
1	Presoja je nejasna, ni razložena/nakazana je v primeru iz življenja.	Vsak lahko uresniči svoje načrte, če se dovolj potruji.
2	Presoja je jasna, razložena.	V življenju je treba vztrajati in se truditi, da uresničimo svoje načrte. Ne smemo odnehati, ko nam spodleti, ko se nam zdi, da je kaj nemogoče. Čisto gladko in brez porazov ne gre nikoli. Vendar nas mora to spodbuditi za nadaljevanje. Premagovanje ovir naj bo izziv za uspeh. Pomembno je, da naredimo prvi korak v pravo smer, da ne odnehamo, da sledimo svoji poti in se borimo.

Utemeljitev presoje s primerom iz življenja (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.	
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Dajna sorodnica si je želela postati zdravnica, a je kmalu obupala. Za študij ni imela dovolj denarja.
2	Primer je opisan.	Moja teta si je vedno želela napisati in tudi izdati knjigo. Začela je, beseda je, beseda je tekla, delo je nastajalo, a njo je skrbelo, kako bo knjigo natisnila. Vedela je, da je za to potreben denar. Vendar ni obupala. Ko je bilo besedilo napisano, je poiskala tiskarja, s katerim se je dogovorila za sprejemljivo ceno. Čez leto dni je knjiga izšla. Sledila je svojim sanjam, vztrajala, ni obupala in tako je uresničila svoj načrt.

Logična členitev (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.

2. Samostojna interpretacija: Vinko Möderndorfer, NAVODILA ZA SREČO (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2	Ni opredelitive.	Besedilo je dramsko.
1	Opredelitev je napačna.	Besedilo je pripovedno.
0	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je epski, pripoveduje o obnašanju starejšega pisatelja v družbi in o zadregah, ki jih je povzročil s svojimi izjavami. / Odlomek je epski, ima pa tudi elemente dramatike, ki se kažejo v nakazanih dialogih.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4	Ni povzetka, ni obnove.	
0	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
1	Obnova odlomka brez vsebinske napake.	
2	Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	V odlomku starec govori sam s sabo in na glas žali ljudi okoli sebe. To počne zaradi bolezni.
3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Odlomek pripoveduje o obnašanju starca v javnosti. Ljudem okoli sebe pove, kaj ga na njih moti. Hčerka in zdravnik mislita, da gre za bolezen.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	Odlomek govori o starejšem pisatelju, ki se začne pogovarjati sam s sabo, kasneje pa v javnosti na glas pove vse, kar si misli. Trgovko in svojega dolgoletnega pisateljskega kolega tako spravi v zadrego. Pisateljeva hči, zdravnik in okolica mislijo, da je njegovo obnašanje znak demence. A na koncu odlomka izvedemo, da se je zavestno odločil, da svojih misli ne bo več skrival.

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3	Merila	Primer
0	Problem ni izbran. Literarna prvina ni izbrana.	
1	Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.	protest proti zlaganosti
2	Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.	popolna odkritost / žaljivo govorjenje / nesposojljiva komunikacija
3	Izbran je osrednji problem odlomka. Izbrana je osrednja prvina odlomka. (Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)	meje človekove svobode

Razlaga izbranega problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3	Merila	Primer
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna.	Starejši človek je začel pred vsemi govoriti ljudem, kaj mu na njih ni všeč.
2	Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Starejši pisatelj je videl, kako človek ni vreden nič, in si je rekel, da ne bo več skrival, kaj misli. Blagajničarki je rekel, da ni čisto nič lepa, da je neumna in grda kot smrtni greh. Hčerki je rekel, da je butasta.
3	Razlaga je jasna, natančna.	V odlomku je predstavljen problem starejšega človeka, ki se odloči vsakomur v javnosti, pred vsemi povedati, kaj si misli o njem. To početje je nenavadno, saj ga za to nihče ne prosí, ker pa starčeve sodbe niso prijetne, jih spravlja v zadrego in nelagodno položaj, saj je žaljiv. Pri tem vidi samo svojo pravico do svobode izražanja mnenja, ne razmišlja pa, koliko je pri tem koga prizadel, ranil ali osramotil.

Utemeljitev razlage s primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Primer ni opisan. Citata ni. Opisani primer/citat ni smiselno povezan z razlago.	
1	Opisani primer/citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	»Pisatelj, pravzaprav pesnik, je vse to govoril nalašč, pri polni zavesti.«
2	Opisani primer/citat je natančno v skladu z razlago. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	Najprej se odloči na glas predstaviti svoje videnje blagajničarke, za katero reče, da je anoreksična, ker je suha. Potem se spravi celo nad svojega dolgoletnega prijatelja, ki mu reče, da ne zna pisati. Ne le, da pove svoje mnenje, pri tem je tudi namenoma žaljiv, uporablja besede, ki so slabšalne in boljjo. Trgovki reče, da je gravža, prijatelju pa, da je uničevalec otrok in pedofil. »Misli, da je lepa, pa ni čisto nič lepa. Anoreksična gravža.« / »Kaj me gledaš, tepec, petdeset let že pišeš, pa še zdaj ne znaš postavljati vejic.« / »Uničevalec otrok, pedofil, ne pa mladinski pisatelj!«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago. (0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)	Starejši pisatelj se odloči v javnosti sporočiti svoje mnenje o drugih, pri tem pa je žaljiv in s svojo svobodo drugim greni življenje.

Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	
1	Mnenje je nejasno, pomanjkljivo, ni razloženo.	Starec si dovoli vsakemu povedati, kaj si misli o njem. To počne pred vsemi, obnaša se, kot da je poklican za razsodnika.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Starčevega obnašanja ne odobravam, menim, da ne dela prav. Četudi podpiram resnico in odkritost, to še ne pomeni, da je lahko nesramen. Žaljenje in smešenje ali poniževanje ljudi v javnosti je zame sramotno dejanje. Četudi je starec imel prav in je želel to sporočiti drugim, način, ki ga je izbral, ni bil primeren. Svoje razočaranje in bes nad svetom je trosil na ljudi okoli sebe, jih prizadel, sebe pa je tako ponižal. Čeprav je vse življenje molčal, se s svojim početjem ni razbremenil.

Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno (aktualizacija) (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	
1	Mnenje je nejasno, ni razloženo/nakazano je v primeru iz življenja.	Starejši ljudje pogosto mislijo, da so zaradi svoje starosti najpametnejši in drugim solijo pamet.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Menim, da je pravica do svobode govora pomembna in potrebna. Prav je, da lahko izrazimo svoja videnja in prepričanja, vendar se ne smemo spozabiti v kulturi sporočanja in komuniciranja. Če nam kaj ne ugaja ali se s čim ne strinjamo, bi morali to drugim sporočiti na primeren način.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih/tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje mnenja.	
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Naša sosedja najraje vtika nos v druge in jim svetuje, četudi je nihče ne prosi za njeno mnenje.
2	Primer je opisan.	V naši družini se odkrito pogovarjamo o težavah in tudi o napakah in slabostih. Vesel sem, ker se nikoli ne žalimo in ne zmerjamo. Vsi se zelo dobro poznamo, vemo, kaj drugega najbolj boli. Prav zaradi tega smo pri izražanju mnenja previdni. Nikomur ni prijetno slišati, da ga je polomil. Prav je, da se resnica pove, ni pa potrebno človeka tako raniti ali užaliti, da s tem težko živi. Svoja razmišljanja in spoznanja sporočamo doma, nežaljivo. Učinek je dosežen, hkrati pa si vsak ohrani svoje lastno spoštovanje in spoštovanje drugih.

Logična členitev (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije pristojejo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).